

Felix Salaberria Lopetegi

*Lezo, Gipuzkoa
(1949)*

Aurkibidea

Biografia

Miura baserrian jaio zen Felix, 1949ko maiatzaren 12an. Herriondo bailaran dago Miura baserria, eta bertakoa zuten ama. Aita, aldiz, Lezoko Lopene baserrikoa zuten. Zazpi senide izan ziren etxean. Clemente Goldaracena ontziolan hasi zen lanean Felix, 14 urte zituela, baina handik urte batera Errasti aroztegira aldatu zen, Lezora, eta bertan jardun zuen erretiroa hartu arte.

Zintak

LEZ-074

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Errazkin, Aitor
- **Data:** 2016-07-14
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Errazkin, Aitor

LEZ-075

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Errazkin, Aitor
- **Data:** 2016-07-14
- **Iraupena:** 12 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Lezoko Lopene baserria

- **Erref:** LEZ-074/005
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:05:20. **Bukatu:** 00:06:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Lezoko Lopene baserrikoa zuen aita. Gaur egun Algeposa lantegia dagoen tokian zegoen baserri hura.

2. Ebanista lehenik, arotza gero

- **Erref:** LEZ-074/007
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:07:06. **Bukatu:** 00:08:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Altzariak egiten hasi zen lanean Felix. Gerora hasi ziren erreformak egiten etxeetan, eta arotz-lanetara

3. Lehen lana, ontzigintzan

- **Erref:** LEZ-074/009
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:08:27. **Bukatu:** 00:10:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Pasai Donibanen hasi zen lanean, hamalau urterekin, ontzigintzan, Clemente Goldaracena ontziolan. Han urte bete egin lanean eta Lezoko ebanisteria batean hasi zen gero.

4. Lanetik iritsi eta baserriko lanak

- **Erref:** LEZ-074/011
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:11:40. **Bukatu:** 00:14:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

14 urte zituela, 7:30etarako joaten zen egunero lanean, autobusez. Donibaneko izeba baten etxean bazkaldu eta arratsalde 19:30ak alderako iriten zen Miurara. Ukuiluko lanak zain izaten zituen maiz. Neguan jokia egitea ere egokitzen zitzaion. Izenak adierazten duen moduan, jokia jo egiten da.

5. 12 urterekin baserriko lanetan

- **Erref:** LEZ-074/012
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:14:28. **Bukatu:** 00:17:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

12 urte zituenetik 14 urte bete bitarte baserriko lanetan aritu behar izan zuen Felixek. Osaba baten laguntza izaten zuen askotan. Esnea partitzen ere ibilitakoa da Felix.

6. Osabarekin segan

- **Erref:** LEZ-074/014
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:17:22. **Bukatu:** 00:18:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak

Laburpena:

Felixek 12 urte zituela, sega-lanak abiatzen uzten zion osabak, tarteka.

7. Sega zorroztu eta pikatu

- **Erref:** LEZ-074/015

- **Iraupena:** 0:00:37. **Hasi:** 00:18:14. **Bukatu:** 00:18:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak

Laburpena:

Sega-harria edo arraitza esaten diote Lezo inguruan sega zorroztego harriari. Lan garrantzitsu bezain zailak dira sega pikatzea eta zorroztea.

8. Belarra zabaltzen

- **Erref:** LEZ-074/016
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:18:51. **Bukatu:** 00:20:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak

Laburpena:

Gazte garaian eskuz aritzen ziren belarra zabaltzen, horiek sardearekin egiteko lanak izanagatik ere. Belarrari buelta emateko, ordea, egurrezko eginiko bi hortzetako bat erabiltzen zuten.

9. Miurako esnea kanpora saldu

- **Erref:** LEZ-074/017
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:20:11. **Bukatu:** 00:21:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Agustin Lizarazuri entregatzen zioten esnea Miurakoek, Felix haurra zela. Agustin Lizarazuk esnea, pentsua eta halakoak saltzeko almatzen bat omen zuen Lezon.

10. Miura, Erriondo bailaran

- **Erref:** LEZ-074/018
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:21:36. **Bukatu:** 00:22:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria

Laburpena:

Miura baserria non dagoen azaltzen du Felixek. Hainbat erreferentzia ematen ditu.

11. Neskatoen eta mutikoen zereginak

- **Erref:** LEZ-074/022

- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:23:59. **Bukatu:** 00:25:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Ezberdinak izaten ziren neskato eta mutikoei ematen zitzaizkien zereginak. Baserriko lanak egiten zituzten mutikoek, eta etxe-barrukoak neskek.

12. Arreba zaharrak, lan bikoitza

- **Erref:** LEZ-074/023
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:25:36. **Bukatu:** 00:27:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia

Laburpena:

Gazterik galdu zuten aita, eta amak etxetik kanpo lan egin behar izaten zuenez, Felixen arreba zaharrenari lan handiak egin eta ardurak hartzea egokitu zitzaion.

13. Gomazko baloia

- **Erref:** LEZ-074/025
- **Iraupena:** 0:03:16. **Hasi:** 00:27:59. **Bukatu:** 00:31:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Asko maite zituen Felixek eurekin bizi ziren aitona eta amona. Ongi gogoan du Felixek aitonarekin bizitako pasadizo bat.

14. Gauak negarrez

- **Erref:** LEZ-074/027
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:31:34. **Bukatu:** 00:32:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

5 urte inguru zituela Lopene baserrian bolada bat igarotzea egokitu zitzaion

Patxiri, baina gauak negarrez ematen omen zituen. Berak ez du gogoan; arreba zaharrenak kontatuta daki.

15. Amona beti biloben alde

- **Erref:** LEZ-074/028
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:32:30. **Bukatu:** 00:33:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Ongi gogoan ditu Patxik aitona eta amona. Aitona haserratzten baldin bazitzaien, amonak sarritan egiten omen zuen biloben alde.

16. Amonaren bertso-liburua

- **Erref:** LEZ-074/030
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:33:14. **Bukatu:** 00:34:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Aitonak eta amonak kontatutako istorio, ipuin edo pasadizorik ez du gogoan Felixek; bai, ordea, amonaren bertso-kantuak. Alfabetatua ez bazen ere, bertso-liburu bat bai omen zuen, eta hangoak letzeko gai omen zen.

17. Amonari kantarazten

- **Erref:** LEZ-074/032
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:35:05. **Bukatu:** 00:36:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Jaiean kantatzen zituen amonak bertsoak gehienbat, bere bertso-liburutik hautatuta. Bilobek eskatu ere egiten zioten. Felixek hainbat bertso-sorta ikasi zuen buruz, gerora, bertso-liburu hari esker. Ahaztuak ditu egun, baina. Eta liburua ere, Felixek dakiela, behintzat, galdua da.

18. Miurako sukaldea

- **Erref:** LEZ-074/034
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 00:36:43. **Bukatu:** 00:40:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Sukalde handia zen Miura baserrikoa, 18 laguni babes ematera iritsitakoa. "Ekonomika" bazuten sukalde hartan, eta baita zerrautsarekin (zerrautsarekin baino, "kixkurrarekin", Felixek dion bezala) sua egiteko modua ere. Zerrautsa eta kixkurraren arteko aldea azaltzen du Felixek.

19. 14 urte betetzerako, lanera

- **Erref:** LEZ-074/036
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:40:47. **Bukatu:** 00:42:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

14 urte betetzeko 15 egun falta zituela hasi zen Felix lanean, Clementeren ontziolan. Gogoan ditu orduko zenbait zeregin eta kontu. Oroitzapen ona du bertan egin zuen boladaz.

20. "Pintxe" lanetan

- **Erref:** LEZ-074/037
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:42:24. **Bukatu:** 00:43:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Gaztetan ontzi-olan lanean ari zela, sua egin behar izaten zuen askotan, egurrari forma emateko ur-irakinetan sartu behar izaten baitzen. Udan bero galantak pasatzen omen zituen su haren bueltan, bakar-bakarrik. Neguan, ordea, ez omen zen sua egiteko lagunik falta izaten.

21. Ebanisteriatik aroztegira

- **Erref:** LEZ-074/042
- **Iraupena:** 0:04:00. **Hasi:** 00:50:08. **Bukatu:** 00:54:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

15 urte zituela hasi zen ebanisteria batean lanean Felix, Errastirenean. Zein lanabes erabiltzen zituzten kontatzen du, eta baita zein lan mota egiten zituzten ere.

22. Lana eta osasuna

- **Erref:** LEZ-074/044
- **Iraupena:** 0:05:17. **Hasi:** 00:54:43. **Bukatu:** 01:00:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Felixi aritzea egokitu zitzaion garaian, lan-baldintza gogorrakoak eta osasunarentzat kaltegarriak ekartzen zituen arotzaren lanak ebanistarenak baino.

23. Anaiei hika, arrebei zuka

- **Erref:** LEZ-075/001
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Euskaraz egiten zuten beti baserrian, amarekin, senideekin eta aiton-amonekin.</p>

24. Otorduak lanaren arabera

- **Erref:** LEZ-075/002
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:02:36. **Bukatu:** 00:03:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Baserriko lanetara egokitzen zituzten otorduak. Igandetan, ordea, denek elkarrekin bazkaltzen zuten, ordubata eta ordubiak aldera.

25. Baserriren irratsaioa

- **Erref:** LEZ-075/003
- **Iraupena:** 0:03:09. **Hasi:** 00:03:39. **Bukatu:** 00:06:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Gaur egungo Lezoko euskara desberdina dela nabaritzen du Felixek. Baserri bertsolariak irratsaio bat zuen, eta euskara batuaren kontrakoa zen.

26. Hondarribiko euskara, desberdina

- **Erref:** LEZ-075/004
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 00:06:48. **Bukatu:** 00:10:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Lezotik Errenteriara ez du euskaran aldaketarik nabaritzen. San Juanen, Oiartzunen, Irunen eta Hondarribin bai.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-09-21

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com